

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/122/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204449
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3212204449.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu **s a z a m i e t a .**

Žaloba sa v celom rozsahu **z a m i e t a .**

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Žalobou podanou dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 1 833,41 eur z titulu majetkovej škody a sumu 366,68 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky voči povinnej H. H., ktorá mu vznikla zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len "exekučný súd") o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia súdu. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 16.8.2010, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom konanie začalo dňa 7.9.2009. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby. Nesprávnym úradným postupom exekučného súdu bola žalobcovi spôsobená majetková škoda a aj nemajetková ujma. Nesprávny úradný postup spočíva v nevydaní rozhodnutia exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, ako aj vo vykonaní úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, t. j. v preskúmaní exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), keď súd bez legálnych predpokladov založil svoju právomoc a zrealizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci a postavil sa do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží. Majetková škoda žalobcu predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Tento stav vyvolal exekučný súd svojím nelegálnym postupom, keď vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu.

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vníma žalobca ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva, vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženia pohľadávky cestou exekúcie, spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, sumu vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, t. j. z hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe žiadala žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť a zaviazat' žalobcu, aby jej nahradil trovy konania. Poukázala na to, že v žalobe nie sú uvedené relevantné údaje týkajúce sa exekučnej veci (spisová značka, dátumy a pod.) a nie je ani jasný titul uplatneného nároku, keď žalobca namieta nesprávny úradný postup v podobe priet'ahov, no uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, čo by sa mohlo vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Podľa žalovanej všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať priet'ahy v konaní súdu a toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Podľa žalovanej nárok na súde bol uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Okrem toho žalobca nedoplnil žiadosti o predbežné prerokovanie nároku o žiadané informácie týkajúce sa výšky škody, kedy sa o škode dozvedel, či podával sťažnosti na priet'ahy, neposkytol žiadnu súčinnosť, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a preto nárok žalobcu nepovažuje žalovaná za predbežne prerokovaný. Pokiaľ mal nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tak takto formulovaný postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom, pretože našiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Zákonnosť alebo nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia nemožno posudzovať v tomto konaní. Pokiaľ ide o lehotu 15 dní, tá sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 (v znení účinnom od 1.1.2013) žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na priet'ahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP alebo Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii priet'ahov. Žalobca nepreukázal vznik a ani výšku materiálnej škody a nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať náhrada škody v peniazoch. Napokon žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov. Podľa žalovanej je žalobca vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, považuje žalovaná jeho postup za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na 16.4.2014, na ktoré sa účastníci a ich zástupcovia nedostavili. Žalobca doručil súdu e-mailom dňa 11.4.2014 žiadosť o zrušenie pojednávania označenú ako "návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady neustrannosti súdu a sudcu". V tomto podaní zopakoval svoje tvrdenie uvedené už v žalobe, že podľa neho sú dané

dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Ďalej uviedol, že mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou nie sú z prejednávania veci vylúčení, avšak s týmto rozhodnutím nesúhlasí a z dôvodu dosiahnutia ochrany svojich práv podal sťažnosť na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Preto žalobca navrhol, aby súd zrušil nariadené pojednávanie a súčasne aby prerušil toto konanie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Keďže o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v tejto veci už Krajský súd v Trenčíne právoplatne rozhodol a keďže v novej námietke zaujatosti žalobca neuvádzal žiadne nové dôvody na vylúčenie konajúceho sudcu, o jeho námietke súd nerozhodoval.

Pokiaľ ide o opakovaný návrh žalobcu na prerušenie konania, súd k tomu uvádza, že o rovnakom návrhu bolo už skôr v tomto konaní právoplatne rozhodnuté. Keďže však Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) neupravuje výslovne postup v prípade podania návrhu na prerušenie konania s rovnakým obsahom ako ten, o ktorom už bolo v tom istom konaní rozhodnuté (na rozdiel od výslovnej úpravy opakovane podanej námietky zaujatosti, na ktorú sa neprihliada), súd považoval za potrebné o novom návrhu žalobcu na prerušenie konania opätovne rozhodnúť. Na rozdiel od predchádzajúceho návrhu však tentoraz súd nerozhodol samostatným uznesením a nepočkal s pojednávaním na právoplatnosť takéhoto rozhodnutia, a to práve z dôvodu, že o rovnakom návrhu na prerušenie konania bolo už v minulosti v tom istom konaní právoplatne rozhodnuté a podľa názoru tunajšieho súdu odvtedy nedošlo k žiadnej zmene, ktorá by odôvodňovala predpoklad, že by sa mohlo (na ktoromkoľvek stupni) rozhodnúť inak. Napokon aj v prípade, ak by mal odvolací súd iný názor, takáto procesná situácia by bola ľahko reparovateľná tak, že by odvolací súd zrušil resp. zmenil výrok rozhodnutia o návrhu žalobcu na prerušenie konania a súčasne by zrušil ostatné výroky rozsudku. Aj keď O.s.p. nemá výslovnú úpravu o opakovaní rovnakých návrhov na prerušenie konania, treba vychádzať zo všeobecných zásad civilného konania, najmä zo zásady účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konania (§ 6 O.s.p.). Súd si ctí právo každého účastníka konania podávať akékoľvek procesné návrhy v súlade so zákonom, avšak na druhej strane opakované podávanie tých istých procesných návrhov, pokiaľ nedošlo k zmene okolností, možno považovať za zneužitie práva. Bolo by v rozpore s požiadavkou účinného a rýchleho súdneho konania, ak by účastníci konania mohli opakovane podávanými procesnými návrhmi brániť ďalšiemu postupu v konaní, v danom prípade ak by pred každým nariadeným pojednávaním mohli žiadať o opätovné právoplatné rozhodnutie o tej istej procesnej otázke, a tak prakticky zmať každé nariadené pojednávanie. Podľa názoru tunajšieho súdu, ak už raz bolo o procesnej otázke nastolenej účastníkom konania (v tomto prípade o návrhu na prerušenie konania) rozhodnuté, pričom súd zrušil prvé nariadené pojednávanie práve preto, aby vyčkal na právoplatnosť tohto rozhodnutia, v prípade podania ďalšieho návrhu s totožným znením nie je už potrebné čakať na právoplatnosť rozhodnutia o tomto návrhu a súd sa môže s daným procesným návrhom vysporiadať v konečnom rozhodnutí (v rozsudku, samozrejme s tým, že daný výrok rozsudku má účinky uznesenia).

Súd dňa 14.4.2014 e-mailom informoval právneho zástupcu žalobcu, že nie sú dané dôvody na zrušenie resp. odročenie pojednávania, keďže o námietke zaujatosti aj o návrhu na prerušenie konania bolo už zákonným spôsobom právoplatne rozhodnuté.

Súd na pojednávaní oboznámil písomné podania účastníkov a vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to znaleckého posudku znalca doc. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD. č. 1/2013, znaleckého posudku Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 a spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4Er/739/2009, z neho najmä: návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, výzva právnenému zástupcovi oprávneného z 21.1.2010 na predloženie zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok, žiadosť o informáciu o stave konania, uznesenie č. k. 4Er/739/2009-12 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16CoE/101/2010-23. Súdu je z jeho činnosti známe, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") aj v tejto veci. Žiadosti žalobca podával v dňoch 23.4.2012, 25.5.2012, 30.5.2012 a 25.9.2012. Kópie podaných žiadostí sú zaevidované na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. Spr/843/2012.

Z vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 7.9.2009 návrh na vykonanie exekúcie. Domáhal sa vymoženía pohľadávky na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu voči povinnej H. H.. Súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 13.10.2009. Exekučný súd výzvou z 21.1.2010, ktorá bola právnemu zástupcovi oprávneného doručená dňa 29.1.2010, vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy vrátane všeobecných zmluvných podmienok. Oprávnený na túto výzvu nereagoval. Uznesením č. k. 4Er/739/2009-12 zo dňa 10.3.2010 exekučný súd exekučné konanie zastavil. Žalobca (oprávnený) podal odvolanie a Krajský súd v Trenčíne uznesením z 30.11.2010 č. k. 16CoE/101/2010-23 potvrdil uznesenie prvostupňového exekučného súdu vo výroku o zastavení exekučného konania, takže uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2010.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v znení do 31.12.2012) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Súd po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania. Žalovaná namietala, že súd nie je v tomto konaní oprávnený skúmať prietahy v konaní. S týmto názorom sa súd nestotožnil a je toho názoru, že právnym základom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť aj nesprávny úradný postup súdu, pričom tento môže spočívať aj v zbytočných prietahoch v konaní. Pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa citovaného zákona na základe nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v prietahoch v konaní, je tak daná právomoc a príslušnosť okresného súdu tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom.

Jednou z podmienok konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je predbežné prerokovanie na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 15 zákona. V tejto veci bola podaná žaloba na súde skôr, než uplynula lehota 6 mesiacov od prijatia písomnej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ministerstvom. V čase začatia konania teda nebola splnená podmienka na súdne rozhodnutie o nároku, keďže od prijatia žiadosti ministerstvom neuplynula lehota 6 mesiacov. Ministerstvo však nárok žalobcu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti neuspokojilo a táto lehota uplynula skôr, než súd vo veci rozhodol. Námietku žalovanej o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd ako nedôvodnú. Podľa názoru súdu ide v tomto prípade o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstrániteľný a ktorý v konaní bol odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti ministerstvom do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a ministerstvo v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojilo. Tým bola splnená podmienka, aby súd mohol vo veci konať a o predmete sporu vecne rozhodnúť, pričom pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ žalovaná namietala procesné nedostatky žaloby (najmä neuvedenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom mala byť žalobcovi spôsobená škoda), tak je pravdou, že žaloba mala nedostatky, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. Žalobca uviedol v žalobe rozhodujúce skutočnosti a z označenia exekučnej veci menom povinného a exekútorou spisovou značkou (EX) bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci žalobca svoj nárok odvodzuje. Taktiež nebolo potrebné, aby žalobca predkladal listiny z exekučného spisu, keďže tento je spisom tunajšieho súdu a všetky relevantné skutočnosti možno z neho zistiť. Na druhej strane však treba dodať, že ak by žalobca bol uviedol spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na tunajšom súde, prispelo by to k jednoduchšiemu a rýchlejšiemu vyhľadaniu a pripojeniu exekučného spisu. Neuvedenie spisovej značky exekučného konania vzhľadom na vysoký počet podaní, ktoré podal žalobca v ten istý deň, podstatne predĺžilo čas potrebný na "spárovanie" exekučných spisov so žalobami na náhradu škody. Ak žalobca tvrdil, že nemohol uviesť spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na súde, z dôvodu, že exekučný súd mu túto spisovú značku neoznámil, zjavne neuviedol pravdu, keďže v exekučnej veci mu boli doručované písomnosti, z ktorých mu musela byť zrejماً aj spisová značka. V akom úmysle, resp. z akej pohnútky tak žalobca resp. jeho právny zástupca konal, nie je v tomto konaní podstatné.

Námietka žalovanej, že žaloba je zmätocná v tom, že nie je jasné, či žalobca svoj nárok odvodzuje od nesprávneho úradného postupu alebo aj z nezákonného rozhodnutia, je neopodstatnená. Žalobca svoj nárok na náhradu škody skutkovo zdôvodnil a nie je potrebné, aby ho aj právne posúdil. Žalobca svoj nárok v zásade vyvodzoval z toho, že rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo podľa žalobcu vydané po lehote stanovenej Exekučným poriadkom, a tiež z postupu súdu, ktorého výsledkom bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia (v skutočnosti však exekučný súd vydal uznesenie o zastavení exekučného konania, nie uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia), keď podľa žalobcu exekučný súd neoprávnene skúmal predložený exekučný titul. Z uvedeného dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je uplatnený tak pre nesprávny úradný postup - prietahy v exekučnom konaní, ako aj pre nezákonnosť rozhodnutia o zastavení exekučného konania, hoci namiesto samotného rozhodnutia o zastavení exekučného konania žalobca svoj nárok zdôvodňuje postupom, ktorý predchádzal tomuto rozhodnutiu.

Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené prietahy v exekučnom konaní, súd dospel k záveru, že k týmto nedošlo. Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 2 v čase začatia exekučného konania stanovoval 15-dňovú lehotu iba pre udelenie poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom plynula od doručenia žiadosti exekútora súdu, nie od podania návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora. V žiadnom prípade však táto lehota neplatila pre vydanie zamietavého rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. pre vydanie rozhodnutia o zastavení exekučného konania, a to bez ohľadu na druh exekučného titulu a rôzne znenia uvedeného ustanovenia v rôznom čase. To však neznamená, že súd mohol vydanie takéhoto rozhodnutia ľubovoľne dlho odkladať. Pre iné rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia než

vydanie poverenia totiž platila všeobecná povinnosť súdu konať a rozhodnúť o nej v primeranom čase bez zbytočných prieťahov tak, aby to zodpovedalo právu oprávneného na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danom prípade súd o žiadosti rozhodol bez zbytočného odkladu. Pred rozhodnutím o žiadosti exekútora mal súd totiž povinnosť posúdiť okrem formálnych náležitostí exekučného titulu (právoplatnosť, vykonateľnosť) aj súlad s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (ako vyplýva z konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, súd je povinný skúmať tento súlad aj v exekučnom konaní), pričom ide - aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt - o pomerne náročný proces aplikácie práva. Toto posúdenie však v danom prípade sťažil resp. znemožnil práve žalobca (oprávnený), keď na výzvu súdu nepredložil súdu úverovú zmluvu a všeobecné obchodné podmienky obsahujúce rozhodcovskú doložku (keďže exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok). Dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia (13.10.2009) do rozhodnutia súdu o zastavení exekučného konania (10.3.2010) preto nemožno považovať za prieťahy v konaní na strane súdu, keďže ich sčasti zaviniel oprávnený, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu - právu, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná a rozhodnutá.

Žalovaná považovala nárok žalobcu za nepreukázaný aj z iného dôvodu, a to z dôvodu nepreukázania ani jednej zo skutočností uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013. Aj z tohto hľadiska by síce bol nárok žalobcu nedôvodný, no podľa názoru súdu nemožno toto ustanovenie v danej veci aplikovať, keďže žalobca svoj nárok uplatnil skôr, než nadobudlo účinnosť uvedené ustanovenie. Aj keď sa uvedené ustanovenie javí byť procesného charakteru a novela zákona, ktorou bolo zavedené, nemá žiadne prechodné ustanovenia, nemožno ho použiť, pretože súd by to považoval za retroaktívne aj vo vzťahu k vecnému posúdeniu nároku žalobcu, keďže tento sa svojho nároku na náhradu škody začal domáhať v čase, keď uvedené ustanovenie nebolo ešte účinné, a teda nebolo ešte povinnosťou žalobcu podávať sťažnosť na prieťahy v konaní, prípadne iným, v citovanom ustanovení uvedeným spôsobom preukazovať základ svojho nároku na náhradu škody.

Pokiaľ žalobca namietal proces - postup súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia o zastavení exekučného konania, tu podľa posúdenia súdu nemožno hovoriť o nesprávnom úradnom postupe. Nesprávny úradný postup z hľadiska zákona je iba taký postup, ktorým konajúci súd porušuje právne predpisy, no bezprostredne sa nepremieta do vydania rozhodnutia. Žalobca však namietal postup preskúmania exekučného titulu, ktorého výsledkom bolo rozhodnutie o zastavení exekučného konania. Na základe tohto je namieste posúdiť nárok žalobcu ako nárok na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia. Rozhodnutie o zastavení exekučného konania však nebolo príslušným orgánom pre nezákonnosť zrušené alebo zmenené a otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno posudzovať ako otázku predbežnú. Táto otázka (prípadná nezákonnosť rozhodnutia a aj nesprávnosť procesného postupu súdu vedúceho k vydaniu tohto rozhodnutia) mohla byť predmetom preskúmania len opravnými prostriedkami v rámci exekučného konania. V danom prípade bol postup a rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmané odvolacím súdom, ktorý v ňom nenašiel rozpor so zákonom, preto rozhodnutie potvrdil, a doteraz nebolo pre nezákonnosť zrušené, preto nie je splnená podmienka na priznanie náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

Keďže vecný základ nároku žalobcu v oboch prípadoch (nesprávneho úradného postupu aj nezákonného rozhodnutia) bol nedôvodný, t. j. keďže súd nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu ani nezákonnosť vydaného rozhodnutia exekučného súdu, je bezpredmetné zaoberať sa vznikom škody, jej výškou a príčinnou súvislosťou medzi postupom súdu a škodou žalobcu. Pre úplnosť však súd aspoň v stručnosti uvádza, že ani tieto žalobca nepreukázal, najmä nepreukázal výšku majetkovej škody relevantnými dôkazmi. Táto ani nevyplýva z exekučného spisu tunajšieho súdu. Pokiaľ žalobca na preukázanie ním tvrdenej výšky škody predložil znalecký posudok č. 1/2014 Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave, súd k tomu uvádza, že tento znalecký posudok vyjadruje len štatistickými metódami prepočítané priemerné náklady žalobcu na jeden exekučný spis (aj to len podľa neoverených údajov žalobcu), čo však v žiadnom prípade nemožno považovať za dôkaz o konkrétnych nákladoch, ktoré mal žalobca s vedením konkrétneho exekučného konania v období medzi podaním žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Už vôbec tento znalecký posudok nepreukazuje príčinnú súvislosť medzi takto vypočítanými nákladmi žalobcu a údajnými prieťahmi exekučného súdu. Žalobca nenavrhol ani iný dôkaz na preukázanie konkrétnej výšky

škody ani príčinnej súvislosti. Žalobca uplatňoval nárok v časti majetkovej škody v rozsahu zhodnom s pôvodným nárokom, ktorý uplatňoval voči povinnému v exekučnom konaní, vrátane príslušenstva. Tento nárok zdôvodnil tak, že škoda mu vznikla rozhodnutím exekučného súdu (a procesným postupom vedúcim k vydaniu tohto rozhodnutia), v dôsledku ktorého sa jeho nárok voči povinnému v exekučnom konaní stal neuplatniteľným. Ako už bolo vyššie uvedené, rozhodnutie exekučného súdu nebolo v rámci riadneho inštančného postupu zrušené (práve naopak, bolo potvrdené odvolacím súdom), preto ho v žiadnom prípade nemožno považovať za nezákonné. Naopak, práve postup, keď súd vykonáva aj v exekučnom konaní kontrolu dodržania ustanovení o ochrane spotrebiteľa (pričom ide najmä o kontrolu prijateľnosti rozhodcovskej zmluvy resp. rozhodcovskej doložky) treba považovať za súladný s princípmi ochrany spotrebiteľa v európskom práve.

Žalobca založil do jedného z konaní v obdobnej veci (6C/109/2012) znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. Súd oboznámil uvedený znalecký posudok aj v tomto konaní, hoci žalobca nepredložil jeho kópiu, naopak v sprievodnom liste z 2.9.2013 výslovne uviedol, že v každom konaní predloží podrobnú právnu argumentáciu založenú na tomto znaleckom posudku, čo napokon v tomto konaní neurobil. Tento posudok však nie je dôkazom, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Ide o znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru právnych vzťahov k cudzine, odvetvia európskeho práva za účelom zistenia, či je právom Európskej únie zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, boli rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na posúdenie tejto otázky nemá akákoľvek odpoveď na ňu význam pre toto konanie, pretože nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v exekučnom konaní možno objektívne zistiť iba dôkazom, ktorým je oboznámenie exekučného spisu. Pokiaľ mal tento znalecký posudok preukazovať, že exekučný súd nemal v exekučnom konaní preskúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul a že na jeho podklade mohla byť vedená exekúcia, je to v tomto konaní o náhradu škody právne bezvýznamné, pretože - ako už bolo uvedené vyššie - rozhodnutie v exekučnom konaní nebolo doposiaľ zákonným spôsobom zrušené ani zmenené a súd znovu zdôrazňuje, že nemôže ako predbežnú otázku posudzovať zákonnosť tohto rozhodnutia, a to ani v prípade, že by uvedený posudok mohol byť o tom dôkazom. Súd však dodáva, že tento posudok ani nemôže byť dôkazom o prípadnej nezákonnosti rozhodnutia v exekučnom konaní (či už zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo zastavenia exekučného konania), a to vzhľadom na všeobecne položenú otázku znalcovi. Pri posudzovaní rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v exekučnom konaní totiž nešlo o otázku, či právo Európskej únie vo všeobecnosti obsahuje výslovný zákaz rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch (odpoveď bola už v čase exekučného konania jasná: nie), ale o posúdenie konkrétneho rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v konkrétnom prípade, a najmä posúdenie prijateľnosti rozhodcovskej zmluvy resp. rozhodcovskej doložky v zmluve (a s tým spojené posúdenie, či daná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou alebo nie). Je potrebné zopakovať, že vzhľadom na potvrdenie rozhodnutia prvostupňového exekučného súdu v odvolacom konaní treba považovať postup exekučného súdu a ním vydané rozhodnutie (ako akt aplikácie práva - tak vnútroštátneho, ako aj práva Európskej únie - na konkrétne skutkové okolnosti daného exekučného konania) za správne a zákonné a v žiadnom prípade nemožno v konaní o náhradu škody posudzovať zákonnosť alebo nezákonnosť rozhodnutia exekučného súdu.

Z ústavnej sťažnosti, ktorú mal žalobca v tejto veci podať, vyplýva, že žalobca mienil v tomto konaní navrhnúť vypočutie svedkov, a to z osôb pôsobiacich na súde vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Žalobca však v tomto konaní takýto dôkaz nenavrhoval, no napriek tomu súd konštatuje, že v prejednávanej veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov z uvedených osôb, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prieťahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu a o prípadnom nezákonnom rozhodnutí môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejmé všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov.

Keďže žaloba bola nedôvodná už v samotnom právnom základe uplatneného nároku, nebol dôvod o právnom základe uplatneného nároku rozhodovať medzitýmym rozsudkom. Z vyššie uvedeného posúdenia vyplývajúca nedôvodnosť právneho základu (neexistencia nesprávneho úradného postupu ani nezákonného rozhodnutia) mala tiež za následok zamietnutie žaloby v časti o náhradu nemajetkovej ujmy.

Na pojednávaní súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozsudku. Keďže žalovaná trovy konania nevyčísliła v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, rozhodol súd, že jej náhradu trov konania nepriznáva, keď v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p. súd nie je viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania vyhláseným na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- odvolacím súdom má byť schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.